

VIDEO PRIKAZ VIZUALIZACIJE DOŽIVLJAJA ENGLLESKE PJESME KUBLA KHAN UZ POMOĆ ALATA ZA OBRADU MULTIMEDIJE

VIDEO PRESENTATION OF VISUALISATION OF THE ENGLISH POEM KUBLA KHAN BY MEANS OF MULTIMEDIA

Biljana Stojaković¹, Mihaela Popović²

¹Tehničko veleučilište u Zagrebu, Vrbik 8, Zagreb, Hrvatska

²Tehničko veleučilište u Zagrebu, Vrbik 8, Zagreb, Hrvatska, Studentica

Sažetak

U radu je prikazan način na koji je uz pomoć alata multimedije postignuta vizualizacija doživljaja poznate engleske pjesme Kubla Khan, osebujnog autora Samuela Taylora Coleridgea. Izrađen je video kojim se dočarao subjektivni doživljaj pjesme, predstavljeni su opisani dijelove pjesme i usklađeni ritam kitica, slika i animacije. Korišteni su programi Adobe Photoshop, Adobe Flash i Adobe Illustrator. Video je doprinos aplikaciji LEO (Learning English Online) koju studenti Tehničkog veleučilišta u Zagrebu izrađuju od 2010. god.

Ključne riječi: pjesma Kubla Khan, vizualizacija, multimedija, LEO

Abstract

This paper describes the way in which visualisation of the famous English poem "Kubla Khan", written by Samuel Taylor Coleridge, was presented in an audio-visual format by means of multimedia. A video was made in order to express the author's personal vision of the poem, to present parts of the poem and harmonize the rhythm of couplets and pictures, together with animations. The following programs were used: Adobe Photoshop, Adobe Illustrator, and Adobe Flash. This video makes a significant contribution to the LEO (Learning English Online) application which has been being built by students of the Zagreb University of Applied Sciences since 2010.

Keywords: Kubla Khan poem, visualisation, multimedia, LEO

1. Uvod

1. Introduction

Pjesma Kubla-Khan, koju je napisao engleski pisac Samuel Taylor Coleridge, osebujna je po načinu svoga nastanka, po tematici kojom se bavi i po svome značenju. Predstaviti u videu doživljaj vizualizacije takve pjesme predstavlja izazov.

U postupku izrade videa najprije se pristupilo analizi značenja pjesme i poruka koje pisac kroz nju šalje. Kroz analizu pjesme, koja je pisana fragmentarnim stilom, doživljena je vizualizacija pjesničkog izraza i predstavljena u videu. Namjera je bila dočarati osobni doživljaj pjesme i doprijeti do gledatelja.

Korišteni su grafički računalni programi Adobe Photoshop, Adobe Illustrator i Adobe Flash.

2. LEO

2. LEO

Od 2010. god. na Tehničkom veleučilištu u Zagrebu provodi se projekt LEO u okviru kojeg se izrađuje multimedijaska interaktivna aplikacija za učenje engleskog jezika. U njemu sudjeluju studenti preddiplomskih stručnih studija Informatike i Računarstva kroz izradu svojih Završnih radova. U izradi specifičnih zadataka studenti koriste i unaprjeđuju stručna znanja stečena tijekom studija, ali i znanja iz područja jezikoslovlja i književnosti. Osim što se na taj način studenti tehničkih struka senzibiliziraju prema temama humanističkog područja, oni također pridonose i javnom dobru jer će aplikacija, kada bude dovršena, biti dostupna svima.

3. Samuel Taylor Coleridge

3. Samuel Taylor Coleridge

Samuel Taylor Coleridge je engleski pjesnik romantizma i esejist, koji je živio u 18. i 19. stoljeću. Živio je u burnim povijesnim vremenima koja su znatno utjecala na njegov umjetnički put. Imao je dinamičan život, mijenjao je svjetonazore, od jakobinstva do konzervatizma. Kao svestrani intelektualac svoga doba pisao je novinske članke, uređivao časopise, prevodio književne tekstove, držao predavanja o književnim, teološkim i filozofskim temama, bavio se književnom kritikom itd. Bio je krhkog zdravlja i živio je u neizvjesnim materijalnim prilikama te je s vremenom počeo uživati opijum. Stoga ne čudi njegovo tematiziranje natprirodnih pojava i vizija u poznatim djelima: *The Rime of the Ancient Mariner* (objavljeno u *Lyrical Ballads* 1798. god.), *Christabel* (objavljeno 1797. i 1800. god.) i *Kubla Khan* (objavljeno 1816. god.). Razdoblje romantizma u književnosti, koje je podrazumijevalo "povratak srednjem vijeku, ljubav prema egzotičnom, revolt protiv razuma, opravdavanje individualnosti, oslobađanje podsvjesnoga, pobuna protiv znanstvenih metoda, oživljavanje panteizma, idealizma, katolicizma, odbijanje umjetničkih konvencija, povratak emocionalizmu i prirodi" (aut.prij.) [1] znatno je utjecalo na oblikovanje njegovog književnog izričaja. Tako on u svojim djelima ostvaruje osjećaje i misli u mašti, ističe mogućnost pjesništva da spoji suprotnosti, opće i individualno, subjektivno i objektivno, idealno i osjetilno itd. Njegove ideje su imale veliki utjecaj na mlade ljude toga doba i svojim umjetničkim radom dao je znatan doprinos svjetskoj književnosti romantizma.

3.1. Pjesma Kublaj-kan

3.1. *Poem Kubla Khan*

Pjesnik Samuel Taylor Coleridge je zbog zdravstvenih razloga počeo uzimati opijum i s vremenom postao ovisan o njemu. Pod utjecajem opijuma nastala je i pjesma *Kubla Khan* [2]. Naime, pjesma je nastala nakon trosatnog dubokog sna koji je obuzeo pjesnika nakon što je uzeo opijum i pročitao zapis engleskog svećenika Samuela Purchasa o Xanadu, ljetnoj prijestolnici mongolskog cara Kublaj-kana, nastao prema pripovijedanju Marka Pola. Usnuo je carsku palaču i predivnu prirodu o kojoj je čitao. Nakon buđenja počeo je zapisivati stihove nadahnut onim što je vidio u snu, ali ga je netko pri tome prekinuo i pjesma je ostala nedovršena. S obzirom na svoj nastanak, svrstava se u tzv. „dream poem“, jednu od pjesničkih vrsta romantizma.

...Kublaj-kan...(je)...poetski fragment u kojem se iza površinskoga sloja egzotične metaforike govori o ljepoti i prirodi genija.“ [3]. Postoje i mišljenja da je značenje pjesme nedokučivo, neobjašnjivo: „Pjesma Kublaj-kan je neobjašnjiva. Puna je nejasnoća i naoko čudnih implikacija.“ [4] (aut. prij.)

Osim što obiluje metaforičkim slikama, koje su bile izazov u tumačenju i predstavljanju u video zapisu, pjesma je karakteristična i po fragmentarnom pristupu, što je posljedica utjecaja njemačkog književnog romantizma na Coleridgea. Taj fragmentarni pristup preuzet je i u izradi videa u kojem je izražen doživljaj vizualizacije pjesme.

3.2. Obrada i tumačenje pjesme Kublaj-kan [5]

3.2. *Interpretation of the poem Kubla-Khan*

Prvi fragment koji je uočen u pjesmi je opis carskog grada Xanadua, stvorenog ljudskom rukom prema zamisli rajskog krajolika. Coleridge ga smješta pored rijeke Alph, svete rijeke koja prolazi kroz spilje prije nego ponire u mračno ili mrtvo more. Pjesnik također insistira na kontrastu između konačnosti sagrađenih zidova Xanadua i beskonačnosti prirodnih spilja kroz koje teče sveta rijeka:

„In Xanadu did Kubla Khan

A stately pleasure-dome decree:

Where Alph, the sacred river, ran

Through caverns measureless to man

Down to a sunless sea.

So twice five miles of fertile ground

With walls and towers were girdled round;

And there were gardens bright with sinuous rills,

Where blossomed many an incense-bearing tree;

And here were forests ancient as the hills,

Enfolding sunny spots of greenery.“

Sljedeći prizor je opis tamne provalije usred vrtova Xanadua i okolnih predjela, istovremeno divljih i svetih. Kritičari poput Yarlotta [6] u provaliji vide simbol poetske borbe s dekadencijom koja ignorira prirodu. Osim toga, ona može predstavljati i mračnu stranu duše:

„But oh! that deep romantic chasm which slanted

Down the green hill athwart a cedarn cover!

A savage place! as holy and enchanted
As e'er beneath a waning moon was haunted
By woman wailing for her demon-lover!"

Iz mračne provalije fontana izvire moćna fontana i oblikuje zavojitu rijeku Alph, koja teče sve do mora. Fontane su najčešće simboli stvaranja života, a u ovom slučaju mogu predstavljati oslobađanje snažne kreativnosti. S obzirom da fontane završavaju smrću, moguće je da jednostavno predstavljaju i krug čovjekovog života, od početnog i nasilnog rođenja do utonuća u smrt:

„And from this chasm, with ceaseless turmoil seething,
As if this earth in fast thick pants were breathing,
A mighty fountain momentarily was forced:
Amid whose swift half-intermitted burst
Huge fragments vaulted like rebounding hail,
Or chaffy grain beneath the thresher's flail:
And mid these dancing rocks at once and ever
It flung up momentarily the sacred river.
Five miles meandering with a mazy motion
Through wood and dale the sacred river ran,
Then reached the caverns measureless to man,
And sank in tumult to a lifeless ocean;"

- Vlada Xanadua, moćni Kubla-Khan čuje glasove mrtvih i govori o ratu koji se ne spominje nigdje drugdje u pjesmi. Yarlott [6] smatra da rat predstavlja kaznu zbog traženja užitka ili jednostavno konflikt sadašnjosti i prošlosti:

„And 'mid this tumult Kubla heard from far
Ancestral voices prophesying war!"

Pjesnik spaja slike tame, smrti i apokalipse i slike svjetla, tj. kreativnosti. Dok je vanjski dio Xanadua predstavljen mračnim prizorima u okruženju mrtvog mora, pjesnik se istovremeno divi čudu Kublaj-kanove kreativnosti. Gledajući sve zajedno, prirodu i građevine, oni tvore čudo jer predstavljaju spoj suprotnosti, što i čini bit kreativnosti:

„ The shadow of the dome of pleasure
Floated midway on the waves;

Where was heard the mingled measure
From the fountain and the caves.
It was a miracle of rare device,
A sunny pleasure-dome with caves of ice! „

Pjesnik se u sljedećem odlomku poziva na viziju abesinijske dame koja pjeva o "Mount Abori". Harold Bloom smatra da ovaj odlomak otkriva pripovjedačevu želju da se nadmeće s Kublaj-kanovom mogućnošću stvaranja („...this passage reveals the narrator's desire to rival Khan's ability to create with his own.“ [7] Ta dama može simbolizirati i Mnemozinu, grčku majku muza i utjelovljenje snage erotske ljubavi i kreativnosti, što se može povezati s Coleridgeovim teškoćama u pisanju pjesme, prema sjećanju iz sna:

„A damsel with a dulcimer
In a vision once I saw:
It was an Abyssinian maid,
And on her dulcimer she played,
Singing of Mount Abora.
Could I revive within me
Her symphony and song,
To such a deep delight 'twould win me,
That with music loud and long,
I would build that dome in air,
That sunny dome! those caves of ice! „

Odlomak koji slijedi odnosi se na neimenovane svjedoke koji bi također mogli čuti, pa tako i dijeliti pjesnikovu viziju nadzemaljskog Xanadua. Harold Bloom smatra da snaga pjesničke mašte ispunjava pjesnika snažnije od prirode umjetnosti i daje mu mogućnost da podijeli svoju viziju kroz ovu pjesmu [7] (aut. prij.). Pjesnik na taj način biva uzdignut na skoro mitski položaj, kao netko tko je iskusio Edenski vrt dostupan samo onima koji imaju takve kreativne moći:

„And all who heard should see them there,
And all should cry, Beware! Beware!
His flashing eyes, his floating hair!
Weave a circle round him thrice,
And close your eyes with holy dread,
For he on honey-dew hath fed,
And drunk the milk of Paradise.“

4. Postupak izrade videa

4. Video development

4.1. Ideja i plan

4.1. Vision and plan

Nakon što je analizirano značenje pjesme i stvoren osobni doživljaj o istoj, napravljen je plan za izradu video zapisa u kojem će se izraziti dojam vizualizacije tog doživljaja. Pjesma prikazuje spoj elemenata iz prirode s elementima izrađenim ljudskom rukom, ali i neke apstraktne likove. Na temelju stečenog osobnog dojma i fragmentarnog karaktera pjesme, pristupilo se traženju slika na internetu koje bi približe dočarale doživljaj pjesme. Za obradu slika korišteni su programi Adobe Photoshop i Adobe Illustrator, koji su pomogli daljnjoj razradi prikaza vizualizacije pjesme. Nakon obrade, sve ilustracije i slike ubačene su u Adobe Flash, gdje su rađene animacije i završni video. U video je integriran audio zapis pjesme koju recitira Benedict Cumberbatch, naziva „Benedict Cumberbatch reads 'Kublai Khan“.

4.2. Obrada slika u programu Photoshop

4.2. Photoshop editing

Ovdje ćemo objasniti postupak obrade dijela slika koje su korištene u izradi videa.

4.2.1. Prikaz Kubla-Khanove palače

4.2.1. Presentation of Kubla Khan's palace

Pjesma započinje opisom Kublaj-kanove palače koja je smještena u gradu Xanadu. Slika 1 odabrana je za prikaz pozadine Xanadua.

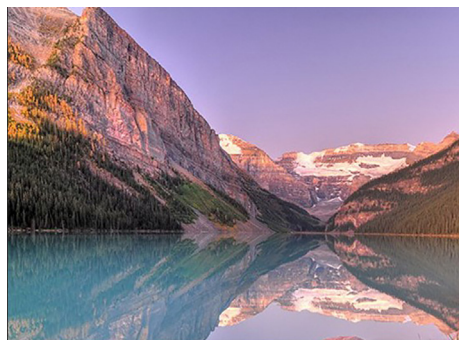
U daljnjem tekstu objašnjena je obrada početne slike koja predstavlja Kublaj-kanov dvorac koji je izrađen u Photoshopu uz pomoć zida, tornja i dijela dvorca s prozorima i balkonima. Pozadina predstavlja Xanadu, gdje teče rijeka Alph. Postupak je predstavljen u nizu koraka:

1. korak : prikaz zida dvorca.

Odabrana je slika zida s pozadinom (Slika 2). Korištenjem Magic Eraser Toola izbrisana je pozadina (Slika 3).

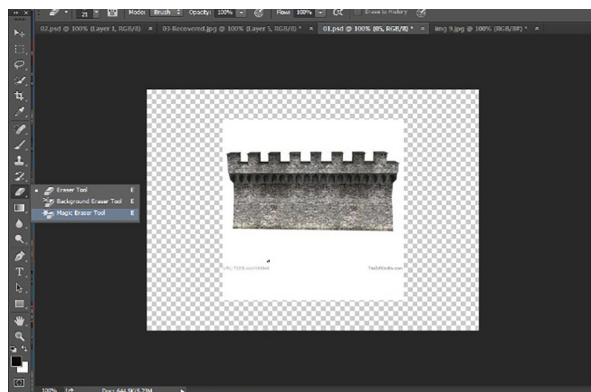
2. korak: prikaz dvorca.

Odabrana je slika dvorca s pozadinom (Slika 4). Korištenjem Magic Eraser Toola izbrisana je pozadina dvorca (Slika 5)

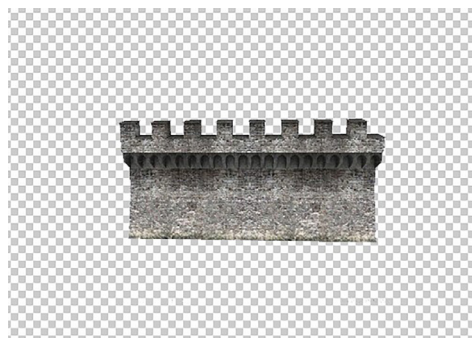
Slika 1 Pozadina Xanadua

Figure 1 Xanadu background

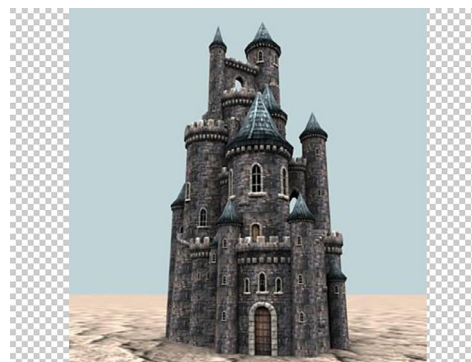
Slika 2 Zid s pozadinom

Figure 2 Wall with a background

Slika 3 Zid bez pozadine

Figure 3 Wall without a background

Slika 4 Dvorac s pozadinom

Figure 4 Castle with a background

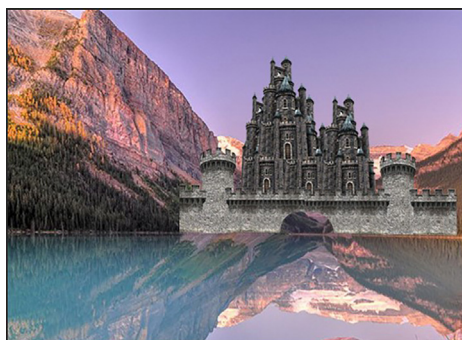

Slika 5 Dvorac bez pozadine

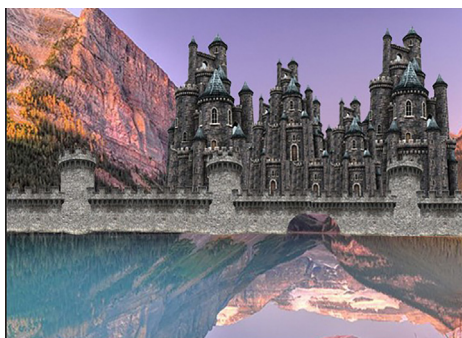
Figure 5 Castle without a background

3. korak: povećavanje broja dijelova dvorca (tornjeva, zidova) korištenjem opcije Duplicate Layer. Free Transform je opcija upotrijebljena za smanjivanje i povećavanje korištenog dijela dvorca (Slike 6 i 7).

Slika 6 Slaganje dvorca

Figure 6 Building a castle

Slika 7 Slaganje dvorca

Figure 7 Building a castle

4.2.2. Prikaz Abesinjanke koja na glazbalu svira pjesmu koja oživljava

4.2.2. *Presentation of the Abyssinian maid playing the dulcimer*

Odabrana je slika po uzoru na Abesinjanku s glazbalom (Slika 8). Korištenjem alata Quick selection i Erase uklonjena je neodgovarajuća pozadina. Nakon toga je slika prebačena u sivi ton (Image > Mode > Grayscale) i spremljena u GIF formatu (Slika 9).

Slika 8 Izvorna slika preuzeta radi prikaza Abesinjanke s glazbalom

Figure 8 Original picture taken to present the Abyssinian maid playing the dulcimer

Slika 9 Žena koja glazbom oživljava

Figure 9 Woman playing resuscitating music

4.3. Izrada videa

4.3. *Video development*

U izradi videa korišten je program Adobe Flash.

Adobe Flash

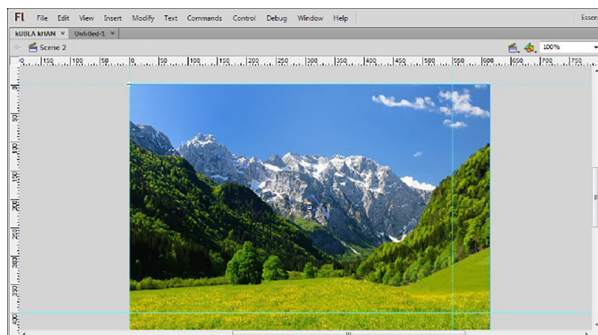
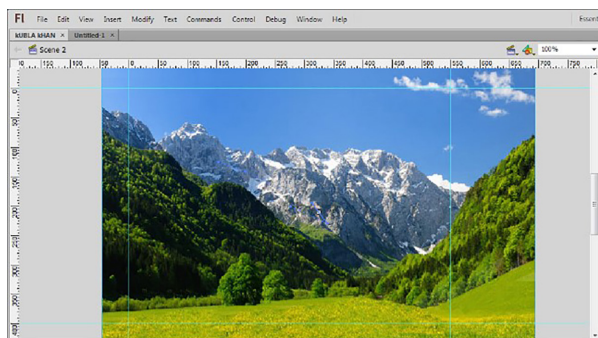
Adobe Flash nudi mogućnost ubacivanja slika, zvuka i videa koji se slažu u slojeve (eng. layer). U slojevima se određuje redoslijed izmjenjivanja slika koje odaju dojam pokreta odnosno animacije prelazeći iz jednog sloja u drugi.

Uz pomoć Timelinea jednostavno je odrediti u kojem će se vremenskom periodu pojaviti određena slika i koji zvuk će se čuti te koliko će trajati njihovi prikazi na mediju. U nastavku su objašnjeni korišteni alati.

Nakon što su slike obrađene u programima Adobe Photoshop i Adobe Illustrator ubacuju se u program Adobe Flash gdje se dalje razvijaju u video. Slijedi opis izrade nekih dijelova videa.

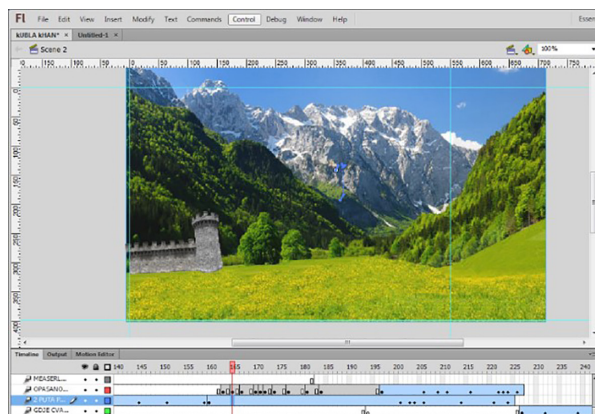
Početak videa**Start of the video**

U početnu sliku se u vremenskom prirodnu od 15 fps (1:05 sec) ubacuje tekst naziva pjesme Kubla Khan (Slika 10) te uz pomoć opcije desnim klikom na sliku otvara se padajući izbornik Create Motion Tween te dolazi do pomicanja teksta.

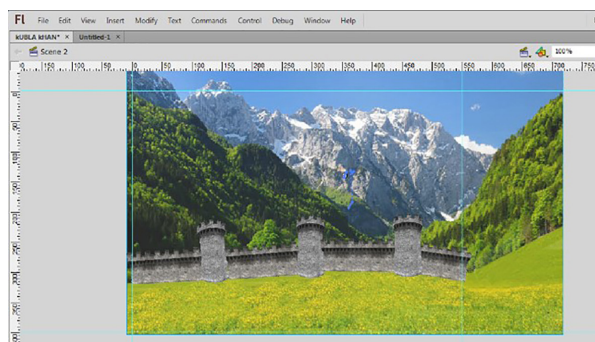
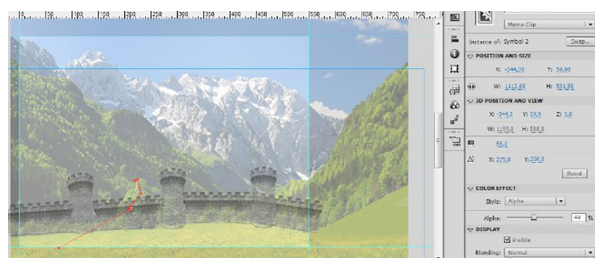
Slika 10 Ubacivanje teksta pjesme**Figure 10** Inserting lyrics into the video**Prelazak iz spilje u dolinu****Transition from the cave to the valley****Slika 11** Dolina - neprozirnost 100%**Figure 11** Valley – opacity 100%**Slika 12** Kretanje kroz dolinu**Figure 12** Moving through the valley

Prebacivanje slike u Simbol (Convert to Symbol), stvaranje animacije (Create Motion Tween) te povećanje slike (Free Transform) kroz vremenski period stvara doživljaj pokreta i snimanja doline (Slika 12).

Ubacivanje zidova i tornjeva koji se nalaze u GIF formatu. Za svaki zid i toranj ubačen je novi okvir (Insert Frame) (Slika 13).

Slika 13 Slaganje zidova i tornjeva**Figure 13** Building walls and towers

Posloženi su zidovi i tornjevi koji prolaze kroz dolinu (Slika 14). Prikaz se odnosi na stihove: „So twice six miles of fertile ground With Walls and Towers were compass'd round...“ („Dva puta po pet milja plodne zemlje opasano vijencem zidova i tornjeva...“ aut. prij.)

Slika 14 Posloženi zidovi i tornjevi**Figure 14** Walls and towers finalized**Slika 15** Neprozirnost zidova i doline 49%**Figure 15** Walls and valley opacity 49%

Nakon pomicanja, povećavanja i smanjivanja slika (Free Transform) prelaskom na drugu sliku kroz vremenski period prozirnost slike doline zidova i tornjeva se povećava (Alpha 49%) (Slika 15).

Povećanje prozirnosti (Alpha 43%) i prijelaz na drugi prikaz.

5. ZAKLJUČAK

5. CONCLUSION

S obzirom na način nastanka pjesme (pod utjecajem opijuma), kao i na činjenicu da ona nije dovršena u potpunosti, dočarati pjesmu osebnog romantičarskog karaktera putem audio vizualnog zapisa bio je izazovan i složen zadatak. Autor je povezoao prirodne i natprirodne pojave, čovjeka i prirodu, dobro i zlo, dan i noć, patnju i sreću, savršenstvo i ograničenost te iznio svoje osjećaje, poistovjećujući ih sa životom i djelovanjem Kublaj-kana.

Zadatak je bio prenijeti gledatelju na zanimljiv način osobni doživljaj pjesme. Pronalaženje odgovarajućih slika na internetu bio je kreativni poduhvat. Slike su obrađene u Adobe Photoshopu i Adobe Illustratoru na temelju stečenog dojma o pjesmi i sa željom da se поближе predoči značenje pjesme. Pri tome se pazilo na povezivanje s ritmom recitacije. U videu koji traje 3:09 min i u kojem se ponavljaju isti događaji, ali drugačije opisani, trebalo je paziti na dinamiku i stalno privlačenje pažnje, kako gledatelju ne bi postalo dosadno. Trebalo je također paziti na prijelaze, pogotovo zato što se u pjesmi isprepliću suprotnosti, i to u kratkom periodu. U Adobe Flashu su izrađene animacije kako bi se dodatno unijela živost i zadržala pozornost gledatelja do kraja videa i iznova mu pobuđivala želju za ponovnim gledanjem videa.

Ovaj video uradak predstavlja rezultat uspješnog pristupa rješavanju problema u kojem se povezuju znanja i vještine informatičkog inženjerstva sa znanjem o književnosti i jezikoslovlju.

6. REFERENCE

6. REFERENCES

- [1] Peckham M.; 'Toward a Theory of Romanticism', JOURNAL ARTICLE, PMLA Vol. 66, No. 2 1951.
- [2] Hough G.; The Romantic Poets, Hutchinson; 3rd edition 1967.
- [3] Hrvatska enciklopedija, Hrvatski leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2004.
- [4] A.S.M. Shamim M.; Kubla Khan, A poem of sexual ambiguity, East West Journal of Humanities, Vol.1, East West University 2009.
- [5] Horvat J.; Vilijun, Naklada Ljevak, 2016.
- [6] Yarlott G.; Coleridge & the Abyssinian Maid, Published by Methuen, 1967.
- [7] Bloom, H.; Samuel Taylor Coleridge, Infobase Publishing, 2010.

AUTORI · AUTHORS

Biljana Stojaković - nepromjenjena biografija nalazi se u časopisu Polytechnic & Design Vol. 5, No. 3, 2017.

Korespodencija

biljana.stojakovic@tvz.hr

Mihaela Popović

Završila je preddiplomski Stručni studij informatike na Tehničkom veleučilištu u Zagrebu. Naročito se zanima za područje multimedije.

Korespodencija

mihaela.popovic@tvz.hr